

VASA.

Läs även
KULTTOUR
mellan
tidningen!

Nader Khalili på väg mot de paralympiska spelen s. 4

Beredskap angår
oss alla s. 10

Vasa satsar på byggande
av skolor och daghem s. 14

Vasa stads invånartidning 01/2023

4

Från Vasa till de paralympiska spelens bassänger

12

”Du kan med ditt beteende skapa en bra stämning inom arbetsgemenskapen, eftersom lycka smittar av sig.

10

14

16

Briefly in English

V A S A .

Invånartidning **01/2023**

3

Ledare

3

Vi frågade

4

**FRÅN VASA TILL
DE PARALYMPISKA
SPELENS BASSÄNGER**

6

Delta och påverka

7

I korthet

8

Energisparande är
en gemensam sak

10

Grunden för kristallighet
är bra beredskap

12

I jakten på ett
lyckligt arbetsliv

14

Vasa satsar på byggande
av skolor och daghem

16

Briefly in English

Chefredaktör: **Leena Forsén** / Redaktion: **Ronja Juola, Heli Masa, Susanna Palmroth, Ilari Rautiainen, Susanna Saari, Eliina Salmela, Jenni Tuliniemi** / Översättningar: **Vasa stads översättningsbyrå** / Pärmbild: **Christoffer Björklund** / Layout: **Mikael Matikainen**, Vasa stads grafiska tjänster / Tryck: **PunaMusta Oy** / Upplaga: **55 000 st.** / Utgivare och förläggare: **Vasa stad**, PB 3, 65101 Vasa, www.vasa.fi / Issn (tryckt): **1459-6016** / Issn (nättidningen): **1459-6032** / Respons: feedback.vaasa.fi / Följande invånartidning utkommer **1 september 2023**

[vaasankaupunki](https://vaasankaupunki.fi)

[@vaasavasa](https://twitter.com/vaasavasa)

[@vaasavasa](https://twitter.com/vaasavasa)

youtube.com/cityofvaasa

linkedin.com/company/city-of-vaasa

Vi frågade

Ett reservförråd är en viktig del av att vara förberedd

🔪 Ronja Juola 📷 Mikael Matikainen

Betydelsen av ett reservförråd, dvs. hemmets förråd av förnödenheter som behövs vid undantagsförhållanden eller olika störningar, har betonats under de senaste åren. Risken för elavbrott har igen satt fart på diskussionen om beredskap. Vi frågade Vasabor på gatan och Instagram om de är förberedda på störningssituationer med ett reservförråd.

1. Vet du vad ett reservförråd är?
2. Har du ett reservförråd?
3. Varför är det viktigt med beredskap enligt dig?

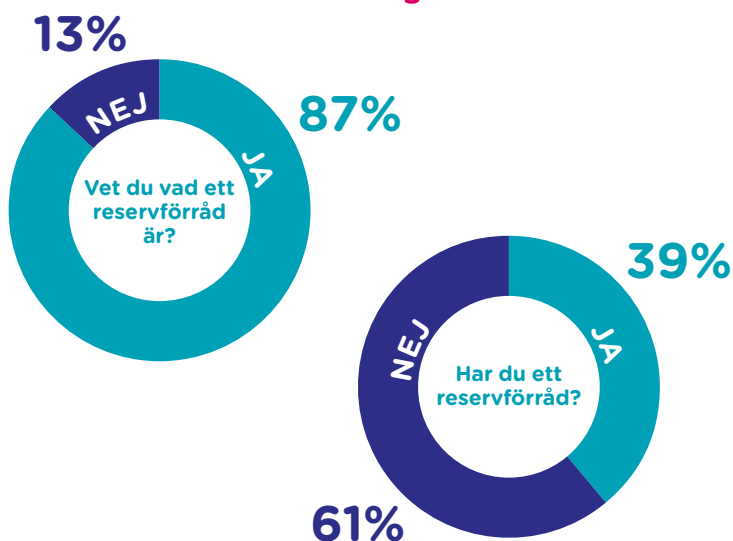

Ritva Saari

Vaasa

- 1 Det vet jag.
- 2 Ja, det har jag haft i nästan ett år redan. Det innehåller vatten, konserver och torra livsmedel. Vi tänkte ännu utöka reservförrådet med kontanter, batterier och mediciner.
- 3 Jag är inte rädd för att produkterna ska ta slut i butiken, men det är viktigt att man klarar sig hemma i åtminstone tre dygn vid en undantagssituation.

Cirka 200 invånare besvarade Reservförrådsenkäten på Vasa stads Instagramkonto.

Läs mer om
**RESERV-
FÖRRÅD**
s. 10

Ledare

Kan man vara lycklig på jobbet?

DE FLESTA AV OSS TILLBRINGAR en stor del av sitt liv i jobb och med kolleger. Men hur är det att jobba när tempot och kraven tycks vara så hårda inom många branscher? Vi besöktes under hösten av några kommunikationsstuderande som redan var oroliga för hur de kommer att orka jobba i framtiden. De hade hört att trycket inom kommunikation och marknadsföring är hårt och arbetstempot väldigt högt. Är det önsketänkande att det mot denna bakgrund överhuvudtaget går att vara lycklig på jobbet?

Jag anser att man uttryckligen borde kunna känna lycka och även andra positiva känslor på jobbet – belåtenhet över problemlösning, samarbete och nya insikter eller glädje över sådana spontana diskussioner under kaffepausen som inte har något att göra med jobbet. Ibland har man förstås också dagar då allt känns tungt, man har för mycket att göra och problemen verkar hopa sig. Såsom i livet i allmänhet finns det också i arbetslivet dagar då man helt enkelt inte orkar le.

Lycka är att man vågar visa sina känslor i arbetsgemenskapen också under dåliga dagar och lita på att teamet hjälper och stöder varandra. Att man tillsammans gläds sig över uppnådda mål och inte tvekar att hjälpa till då en kollega helt ensam står inför en alltför brant uppförsbacke. Jag är lycklig och tacksam för att vi i mitt team alltid arbetar med gemensamma krafter, såväl bra som dåliga dagar. Det har jag alla medlemmar i arbetsgemenskapen att tacka för! Detta trots att jag var tvungen att medge för studerandena att tempot i dagens arbetsliv är hårt och kraven höga inom så gott som alla branscher.

I denna tidning kan du läsa experttips för ett lyckligt arbetsliv. Själv ska jag i synnerhet börja säga tack och ge positiv feedback oftare – man kan ju aldrig göra det för mycket, varken hemma eller i arbetslivet. Vilket tips tänkte du ta vara på?

LEENA FORSÉN
kommunikationschef

VÄLBEFINNANDE

Från simhallen i Vasa till de paralympiska spelens bassänger

📍 Ronja Juola 📷 Christoffer Björklund

I Finland finns det inte många sådana simbassänger där Nader Khalili inte skulle ha tävlat. Parasimmaren från Vasa trivs i vattnet och njuter av att tävla.

Nader Khalili, som representerar Vasa simsällskap, trivdes i vattnet redan när han var barn. Föräldrarna **Anne Kulmala** och **Feridon Khalili** berättar att vatten är ett element som har attraherat Nader redan som barn.
— Han kunde hoppa ur sittvagnen och springa

” Vi ska träna
ännu hårdare.

**SÄGER NADER SOM SIKTAR
MOT PARALYMPISKA
SPELEN I PARIS**

till varenda springbrunn i Vasa, säger Anne med ett skrätt.

Föräldrarna berättar att Nader är en visuell person och de tror att eftersom vatten är ett visuellt element är det en av orsakerna till att Nader trivs i bassängen.

— Vattnet känns behagligt och ser behagligt ut. Personer inom autismspektrumet är ofta sensoriskt överkänsliga och det kan yttra sig genom olika slags starka förnimmelser, säger Anne.

När Nader får frågan vad som är det bästa med simningen, är svaret tydligt: Allt är bäst, konstaterar Nader.

Föräldrarna tog med sig Nader och hans tvillingbror för att simma redan när pojkarna var små, och simningen började intressera båda. Anne tog reda på om det i simsällskapet fanns en specialgrupp så att även Nader skulle kunna börja med simning. Naders potential upptäcktes snabbt och han har nu haft simning som hobby i mer än tio år.

— Nader deltog i Junior Games-tävlingarna år 2012 och simmade enkelt hem grensegrar. Vi fick höra att han har potential att lyckas och man uppmuntrade oss att ansöka om den klassificering som förutsätts av paraidrottare. Uppmuntrade av Paralympiska Kommittén och Simförbundet ansökte vi först om nationell funktionshinderklassificering och senare om internationell klassificering, berättar Kulmala.

Nader tävlar i funktionshinderklassen S14 och hör till Vasa Simsällskaps FM-representationsgrupp.

Proffsidrottarens vardag består av rutiner

Föräldrarna beskriver Nader som tävlingsinriktad, målorienterad och motiverad.

— Nader är mycket samvetsgrann och utför helt säkert de övningar som han får, säger Feridon.

Motivationen att träna skapar en grund för framgångar, och en positiv inställning gör att träningarna känns bra.

— För Nader passar vardagen som proffsidrottare bra eftersom han njuter av rutiner och av att följa ett visst system, berättar Anne.

Nader bekräftar med ett leende det som hans mamma säger och sedan berättar han om vardagens rutiner.

—Varje dag vaknar jag senast sju, äter frukost och far till simhallen, sedan äter

jag lunch och vilar, efter det tränar jag och äter mellanmål, sedan far jag igen till simhallen, äter middag, efter det vilar jag och äter en kvällsbit och sedan lägger jag mig, berättar Nader om hur hans dag ser ut.

På sin fritid har Nader också andra idrottsintressen, t.ex. fotboll, friidrott, innebandy och redskapsgymnastik. Vardagen består ändå inte enbart av idrott, Nader spelar nämligen också datorspel, ser på filmer och lyssnar på musik.

Bekanta simhallar tack vare tävlingarna

Simhallarna i Finland har under årens lopp blivit bekanta för Nader, för han har under sin karriär vunnit ungefär 100 FM-medaljer.

— Simhallarna är så bekanta att det inte är någon skillnad var tävlingarna hålls, säger Nader.

Nader njuter av träningarna, och framgångarna motiverar till att träna. När träningsprogrammet planeras är det viktigt att följa utvecklingen och måendet.

— Varje morgon tas nödvändiga test på Nader så att man kan följa återhämtningen och konditionen. Särskilt för tränaren är uppgifterna viktiga för att träningsprogrammet ska kunna ändras vid behov, förklarar Anne.

Naders styrka är frisim som han njuter av allra mest.

På väg mot de paralympiska spelen

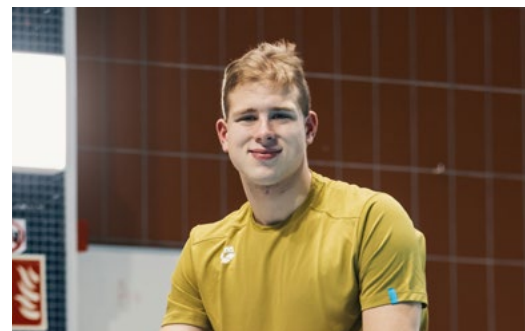
Nader deltog första gången i de paralympiska spelen i Tokyo år 2021. Tävlingsresan var en bra erfarenhet och medförde många lärdomar med tanke på kommande tävlingar.

— Resan var väldigt lång och flyget tog 11 timmar. Jag tycker om att flyga, säger Nader om resan.

Följande paralympiska spel ordnas på lite närmare håll, nämligen i Paris år 2024.

— Vi ska träna ännu hårdare, säger Nader som har siktet inställt på de paralympiska spelen i Paris.

Man kan börja försöka underskrida de paralympiska spelens gränser på WPS-statustävlingarna i början av år 2023. Före de paralympiska spelen står även VM-tävlingarna i Manchester och även andra internationella tävlingar på programmet.

Namn: **Nader Khalili**

Ålder: **20 år**

Favoritfärg: **Röd**

Favoriträtt: **Alla rätter men särskilt lasagne**

Favorit-
teveserie och
favoritfilm: **Mumin och Pirates
of the Caribbean**

Favo-
ritplats i
Vasa: **hela Vasa**

Vill du vara

MED
OCH
PÅ-
VER-
KA?

Som Vasabo
KAN DU
PÅVERKA
STADENS
ÄRENDEN på
många sätt!

Testa hurdan påverkare du är
och svara på aktuella enkäter:
[VAASA.FI/SV/PAVERKA](https://vaasa.fi/sv/paverka)

I VASA ÄR DET LÄTT ATT PÅVERKA.

V A S A .

Vasa är med i Unicefs modell Barnvänlig kommun

✎ Susanna Saari

MODELLEN BARNVÄNLIG KOMMUN är ett verktyg som Unicef erbjuder kommunerna. En kommun kan beviljas erkännandet Barnvänlig kommun efter två års utvecklingsarbete.

För närvarande reds det ut i Vasa hur barnvänlighet och barnets rättigheter i dagens läge förverkligas i de vardagliga tjänsterna för barn och ungdomar.

I år uppgörs en verksamhetsplan och mål.

Utvecklingsarbetet gäller hela staden och alla sektorer, ända från stads- och trafikplanering till småbarnspedagogik och grundläggande utbildning.

vaasa.fi/sv/barnvanlig-kommun

En egen mössa till Vasabebisar

✎ Heli Masa 📷 Mikael Matikainen

VARJE BEBIS SOM FÖDS SOM VASABO får en alldeles egen Vasamössa. Mössorna som sytts av tyg i enlighet med framtoningen i Vasas varumärke började delas ut efter Vasas 416-årsdag 2.10.2022. Mössan ges till barnen i samband med barnrådgivningens första hälsoundersökning, dvs. vid hembesöket.

— Med en egen Vasamössa vill vi önska de nyfödda Vasaborna välkomna som invånare i sin hemstad. Varje ny invånare i Vasa

är ett glädjeämne, oberoende av om hen har flyttat hit någon annanstans ifrån eller har fötts som Vasabo. Preliminärt delas mössorna ut fram till Vasas följande födelsedag, dvs. det är ett försök som pågår från oktober till oktober, berättar kommunikationschef **Leena Forsén**.

Vasamössorna är rejält stora för nyfödda, eftersom storleken är avsedd för sex månaders bebisar och äldre, så att mössan ska kunna användas en längre tid.

LÄS FLER
nyheter på
adressen
www.vasa.fi

I KORTHET

Ukrainska familjer trivs i det öppna daghemmet

✎ Susanna Saari

VASA STADS SMÅBARNSPEDAGOGIK har sedan i våras ordnat öppen verksamhet för ukrainska familjer vid det öppna daghemmet i Roparnäs.

På plats finns alltid två arbetstagare inom småbarnspedagogiken samt ofta också frivilliga, som t.ex. leder pysselstunden samt undervisar i finska.

Målet med verksamheten är att erbjuda barn under förskoleåldern samt när skolorna har lov också barn i skolåldern och deras föräldrar en trygg, gemensam verksamhet i kamratstödsgrupper.

Verksamhet ordnas varje vardag kl. 8.30–15.

Medborgarinfo och Welcome Office flyttar i februari

✎ Jenni Tuliniemi

VASA STADS RÅDGIVNINGS- OCH SERVICESTÄLLE Medborgarinfo samt rådgivningsstället Welcome Office för dem som är nya i Finland flyttar i februari till Ekgården, Teräsgränd 1. Till samma lokaler flyttar också Fpa:s serviceställe i Vasa. Närmare tidpunkt för flytten klarnar senare.

vaasa.fi/sv/radgivnings-och-servicestallen

Enligt fastighetschef Hanna Pekkala har man redan under flera år satsat på energieffektivitet i stadens fastigheter. Den nybyggda delen av Variskan yhtenäiskoulu är ett exempel på energieffektivt byggande.

Energisparande är en gemensam sak

✍️ Ilari Rautiainen 📷 Nelly Björkholm

Att spara energi är den här vintern viktigare än någonsin. Vasa sänker till exempel temperaturen i fastigheterna och dämpar gatubelysningen. Staden deltar också i den riksfattande kampanjen Snäppet svalare, där alla uppmuntras att ta till konkreta energisparåtgärder.

Målet med kampanjen Snäppet svalare är att få minst 75 procent av finländarna att spara energi och att på lång sikt nå en bestående minskning av energiförbrukningen. Målet är gemensamt för alla i hemmet, trafiken, på arbetsplatser och läroanstalter.

— Vi kan alla påverka hur elförbrukningen blir som helhet. Att spara energi är en för alla gemensam sak och också små insatser har stor betydelse,

påminner stadsmiljödirektör **Markku Järvelä**.

I Vasa har man länge satsat på energieffektivitet och den här vintern har man strävat efter att minska energiförbrukningen ytterligare. Målet är förutom att spara energi och bereda sig på kortvariga elavbrott också att stävja kostnadsstegringen.

— Mest energi går åt till att värma upp byggnader, deras el och utebelysning. Vi ville hitta sådana sparobjekt och åtgärder som har så stor förebyggande effekt som möjligt med tanke på en eventuell energibrist, berättar Järvelä.

I genomsnitt 1,5 grader lägre

Staden äger cirka 180 byggnader, av vilka de tio största förbrukar hälften av den energi som stadens byggnader använder. Energi sparas genom att olika system optimeras och genom att användarvanorna påverkas.

— I stadens fastigheter har temperaturerna sänkts med i genomsnitt 1,5 grader i de objekt där det är möjligt med tanke på verksamheten. Vi har också reglerat och justerat till exempel funktionstiden för ventilationen och förkortat fastigheternas belysningstider. I simhallen har hälften av basturna under dagtid lämnats ouppvärmade och den tid som de är påslagna har minskats, berättar fastighetschef **Hanna Pekkala**.

Sparåtgärderna görs så att funktionstiden för ventilationen fortfarande följer inomhusluftföreningen Sisäilmayhdistys rekommendationer och vid minskande av belysningen beaktas säkerheten.

Belysningen förnyas och lamporna dämpas

På Vasas nio motionsspår har 793 energislukande lampor ersatts med energieffektiva led-lampor, som också har rörelse- och snödetektering. Dessutom installeras styrning armaturvis i 860 lampor på olika håll i Vasa.

— Exempelvis vajerlamporna i centrum byts ut mot smarta led-lampor. Med styrning av de enskilda lamporna kan belysningen dämpas utan att säkerheten äventyras. Den energi som sparas per lampa kan vara upp till 80 procent, då snöns reflekterande verkan ökar belysningens verkningssgrad, förtydligar kommundirektör **Jukka Talvi**.

Kommuntekniken har redan i flera års tid satsat på energisnåla lösningar bland annat när det gäller gatubelysning och trafikljusstyrning. Den här vintern är målet en 10 procents minskning av den el som kommunaltekniken förbrukar.

Energi-effektivitet främjar ett klimatneutralt Vasa

 Jenni Tuliniemi

STADENS STRATEGI har delats in i 3 teman; välfärd och lycka, attraktivitet och klimatneutralitet på 2020-talet. Varje tema har en styrgrupp och mätare som ska följas upp.

Målet med temat ett klimatneutralt Vasa är en minskning av koldioxidutsläppen och en klimatneutral energiförbrukning, grön omställning samt att vara Finlands energismartaste och energieffektivaste stad.

För en minskning av koldioxidutsläppen har trafiken stor betydelse. Därför görs satsningar på kollektivtrafiken och cykel- och gångtrafiken. Skogarna och parkerna har också stor betydelse. En bra skötsel av skogarna och utvecklande av parkerna samt ett mångformigt grönbyggande skapar både glädje och lycka för invånarna, och också kolsänkor.

Med innovationer, projekt samt forsknings-, utbildnings- och företagssamarbete främjas en grön omställning och hållbar utveckling. Staden har förbundit sig till FN:s mål för hållbar utveckling, där miljön, ekonomin och människan beaktas jämställt.

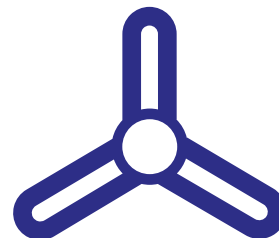
Det viktigaste av allt är engagemanget; engagemang för lösningar som främjar klimatneutralitet, energieffektivitet, energismartitet, hållbara upphandlingar och främjande av grön omställning.

Läs mera i strategin: vasa.fi/strategi

Invånarnas TOPP 10-tips för sparande av energi

1 Jag släcker alla onödiga apparater.	6 Jag promenerar i stället för att köra bil.
2 Jag tar kortare duschar.	7 Jag sätter på belysningen bara i det rum där jag vistas.
3 Jag går färre gånger i bastun.	8 Jag tvättar kläder på natten.
4 Jag sätter på mig en ylletroja och drar ner värmen.	9 Jag använder en ackumulerande eldstad dagligen.
5 Jag tänder ingen julbelysning.	10 Jag drar kontakten ur väggen, då apparaterna inte används.

Mera energispartips finns på kampanjsidorna för Snäppet
lägre: www.astettaalemmas.fi

Grunden för kristålighet är bra beredskap

📍 Jenni Tuliniemi 📷 Christoffer Björklund

På senare år har beredskap och kristålighet varit på tapeten oftare än på länge. Staden har sin egen roll i beredskapen men framför allt utgår beredskapen från vars och ens hem, arbetsplats och medvetande.

— Staden har enligt lagen skyldighet att agera och producera service även i störningssituationer och exceptionella förhållanden. Till beredskapen hör planering, övning och utbildning. Mitt arbete består till stor del av att koordinera, samarbeta med myndigheter och sammanföra olika frågor,

Beredskap är en del av kriståligheten, det att man i förväg gör det man kan, säger Vasa stads beredskaps- och säkerhetschef Marjo Lindgren.

säger **Marjo Lindgren** som är beredskaps- och säkerhetschef vid Vasa stad.

Lindgren har varit verksam i sin uppgift sedan december 2021. Hon har även erfarenhet från bland annat Egentliga Tavastland.

— Kriställighet är personalens, invånarnas och i sista hand individernas förmåga att fungera och klara sig i olika störningssituationer, även när de drar ut på tiden. Beredskap är en del av kriställigheten, det att man i förväg gör det man kan. Det är inte möjligt att förbereda sig på allt. Och även verksamhetsmiljön förändras. Valfärdsområdena, som inledde sin verksamhet i början av år 2023, svarar nu för social- och hälsovårdsservicen och räddningsverksamheten, säger Lindgren.

Enligt Lindgren betonas kommunikationen alltid i samband med kriser, störningar och exceptionella förhållanden.

— Förtroende är alltings a och o. Desinformation och olika slags påverkningssök är vardag. Medieläskunnighet är en del av kriställigheten, fortsätter Lindgren.

Beredskap angår oss alla

Inom Österbottens räddningsverks område finns det inte några allmänna skyddsrum men det finns ändå skyddsrumspatser för alla om det behövs. Skyddsrummen finns oftast i anslutning till större husbolag eller arbetsplatser och kan användas av dem som bor i fastigheterna eller av de anställda.

— För det mesta används skyddsrummen

i normala förhållanden helt allmänt, till exempel som omklädningsrum eller förråd. Skyddsrummets ägare ansvarar för skyddsrummets underhåll och reparationer. För varje skyddsrum är det bra att bland dem som verkligen använder skyddsrummet utse en skyddsrumsansvarig och assistenter som det lönar sig att utbilda för sin uppgift, säger Lindgren.

Hemma borde man klara av störningssituationer åtminstone i tre dagar.

— Enligt den nationella rekommendationen 72 timmar bör var och en förbereda sig för att klara sig i tre timmar vid olika slags störningssituationer utan samhällets hjälp. Det här betyder både den egna och de närstående förmåga att agera exempelvis också när man inte kan ta sig till butiken eller när det inte kommer vatten ur kranen, säger Lindgren.

Det skulle vara bra om det hemma fanns åtminstone vatten, ett lockförsett kärl för vatten, mat, mediciner, en ficklampa, en batteridriven radio och kontanter.

— Var och en borde fundera på hur man klarar av de vanligaste störningarna i vardagen, till exempel ett strömavbrott eller ett avbrott i vattenförsörjningen. Det lönar sig också att komma ihåg att en helt vanlig sjukdom kan innebära att man inte kan ta sig till butiken eller apoteket. Man kan utveckla kriställigheten genom att skaffa sig information och färdigheter och genom att lära sig att hålla ett reservförråd, sammanfattar Lindgren.

Reservförråd

Jenni Tuliniemi

ENLIGT RÄDDNINGSLAGEN är man skyldig att ha egen beredskap. Varje hushåll ska se till att det i hemmet finns vatten, mat och andra förnödenheter så att de räcker ända upp till en vecka.

- Dricksvatten och vatten för tvättning
- Kärl för förvaring av vatten
- Mat, t.ex. torrproviant
- Burköppnare
- Livsmedel för specialdiet
- Ficklampa
- Batteridriven radio
- Reservbatterier
- Hygienartiklar
- Läkemedel
- Ljus och tändstickor
- Sovsäckar
- Kontanter
- Mat och förnödenheter för sällskapsdjur
- Om du bor i ett hus med öppen spis, vedeldad spis eller bastu, skaffa tillräckligt med ved som reservvärme.
- Se till att tanken i din bil är åtminstone halvfyll

Reservförrådet används dagligen genom iakttagande av "bäst före"-rekommendationerna och ersätts kontinuerligt med nya varor. På så sätt hålls livsmedlen och förnödenheterna användbara.

Mer information om beredskapen hemma: **72timmar.fi**.

Viktiga nummer, spara!

- **Det allmänna nödnumret 112**
Ring det allmänna nödnumret om du behöver hjälp genast.
- **Giftinformationscentralen**
0800 147 111
- **Landsomfattande medborgarrådgivning**
0295 000

Österbottens välfärdsområde

- **Bedömning av vårdbehovet**
06 218 9000
Du får en bedömning av vart du ska vända dig för att få vård.
- **Jourhjälp** 116 117
Ring innan du ger dig iväg till jouren.
- **Social- och krisjouren**
06 218 9555
- **Munhälsovårdens** tidsbeställning
06 218 9100
- **Välfärdsområdets växel**
06 218 1111

I jakten på ett lyckligt arbetsliv

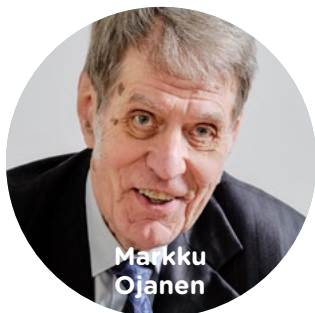
✎ Susanna Palmroth, Eliina Salmela 📷 Linus Lindholm, Christoffer Björklund, Vasa universitet

Tillsammans med våra expertguider har vi försökt ta reda på hurdana ingredienser ett lyckligt arbetsliv är uppbyggt av. Vi fick hjälp att sätta oss in i hemligheterna bakom arbetshälsa av lyckoprofessor Markku Ojanen och Vasa universitets professor i personalledning Liisa Mäkelä.

Även om lycka i arbetslivet är en omfattande och mångfacetterad helhet, är våra experter väldigt eniga om de faktorer som inverkar på lyckan. Grunden för lycka i arbetet är att förutsättningarna för att utföra arbetet är i sin ordning. Dessa är bland annat en tillräcklig inkomst, säkerhet och ett schysst bemötande. Dessutom ska arbetsuppgifterna motsvara kompetensen samt ha rätt dimensioner och resurser.

Tips för ett lyckligare arbetsliv

- 1 Att vara vänlig och beakta andra** tar dig långt. Tacka, uppmuntra och vid behov be om ursäkt.
- 2 Ta hand om din kompetens och utveckling** av yrkesskickligheten. ”Det här lärde jag mig också” är en fin känsla.
- 3 Genom att tala och ha gemensamma avtal** hittar man lämpliga verksamhetssätt för arbetsgemenskapen.
- 4 Humor är en konstgren** och förstärker i bästa fall vi-andan.
- 5 Inkludering och möjligheter** att påverka ökar nöjdheten på arbetsplatsen.
- 6** Det kan aldrig finnas för mycket **uppskattning och respekt** för vars och ens jobb.
- 7 Flexibilitet och möjligheter** att sammanjämka arbetet och det övriga livet underlättar vardagen.
- 8 Ett gemensamt mål** inom organisationen och att man förbinder sig till det ökar meningsfullheten och motivationen.
- 9 Fråga, lyssna och bry dig.** Bekanta dig med organisationen och sätt dig ibland in i kollegans situation.

Markku Ojanen

Liisa Mäkelä

— Det krävs dock mycket av dagens arbetsliv och att trivas på jobbet är allt viktigare. Dessutom vill man att arbetet ska ge känslor av att man lyckas och gör något meningsfullt, säger Markku.

I en arbetsgemenskap som eftersträvar lycka ska välbefinnandet finnas med i beslutsfattandet inom organisationen på varje nivå.

— Konkret kan lyckan ökas exempelvis genom att personalen tas med i beslutsfattandet och genuint får påverka saker, säger Liisa.

Att engagera varje medlem

i organisationen har stor betydelse och båda våra experter betonar att var och en av oss kan göra mycket för arbetsgemenskapens välbefinnande.

Bör det alltid gå som på Strömsö?

Hur bra saker och ting än är, så finns det i varje jobb stunder då du är irriterad, stressad eller till och med har lust att gråta.

— Man kan och behöver inte stänga av känslorna i arbetslivet, men man ska kunna hantera dem på ett sätt som respekterar andra, funderar Markku.

I en bra arbetsgemenskap accepteras olika känslor och varje individ blir bemött som sig själv.

— Du kan med ditt beteende skapa en bra stämning inom arbetsgemenskapen, eftersom lycka smittar av sig, fortsätter Liisa.

Medmänsklighet och ett människoanpassat arbete är enligt våra forskare mål som i framtiden syns i vardagen på allt fler arbetsplatser. Det är precis där som hemligheten bakom ett lyckligt arbete förmodligen gömmer sig!

Arbets- tagarnas lycka syns ända fram till invånarna

🗣️ Eliina Salmela

📷 Christoffer Björklund

VASA STADS ARBETSTAGARE

värdesätter i sin arbetsgemenskap bl.a. bra vi-anda, rättvist ledarskap, utvecklingsmöjligheter och öppenhet.

— För oss är det också viktigt att det görs ett betydelsefullt och viktigt jobb här. För många uppstår lycka just vid möten med klienter; ett leende och ett tack från barnen, föräldrarna eller klienterna får det att kännas bra och gör arbetsdagarna meningsfulla, säger Vasa stads personaldirektör **Tuulikki Kruhse-Poutanen**.

Hos staden tror man att ju lyckligare arbetstagarna är, desto lyckligare är även invånarna. Arbetstagarnas välbefinnande stöds på olika sätt: genom att ordna traditionella friskvårdsdagar, erbjuda motions- och kulturförmåner i Epassi och möjligheter att avgiftsfritt delta i stadens motionsgrupper.

Arbetstagarna får även rabatt på inträdesavgifterna till gym, simhallen och kulturupplevelser. Staden strävar efter att hålla arbetstiderna regelbundna och inom ett flertal sektorer finns det möjlighet till flexibla arrangemang samt till hybridarbete. Nyligen har nya sätt för att stöda välbefinnandet och belöna personalen tagits i bruk.

— Kompetens är en stor del av arbetshälsan, så vi satsar på att kontinuerligt förbättra den och lära oss tillsammans. Vi uppmuntar arbetstagarna att nätverka och byta miljö även i vardagen: teammötet kan hållas exempelvis i en park! Vi har även ett heltäckande eget utbildningsutbud, och utöver det stöder vi utbildning på eget initiativ med lediga dagar och utbildningsanslag. Vi uppmuntrar även arbetstagarna att utveckla sina språkkunskaper, säger Tuulikki.

Enhetsskolan Variskan yhtenäiskoulu inledde sin verksamhet i augusti 2022, då en tillbyggnad för årskurserna 1-6 färdigställdes i anslutning till den tidigare skolan Variskan koulu.

Vasa satsar på byggande av skolor och daghem

✍️ Susanna Saari 📷 Rauli Lehto

Under de närmaste åren kommer flera nya skolor och daghem att ta form i Vasa. Västerängens nya daghem har precis öppnat och Merikart och Orrnäs får också nya daghem. Enhetsskolan byggs i centrum och Vamia får en modern bil- och bygghall.

Sundom skola 2023

Sundom skola för årskurs 1–6 behöver tilläggsutrymmen och i anslutning till skolan uppförs därför en tillbyggnad med åtminstone fyra stora klassrum. Tilläggsbyggandet av skolan började i slutet av år 2022. Byggnaden tas i bruk i höst.

Vamias ATM-hall 2023

Det byggs en ny hall för Vamia, som erbjuder yrkesutbildning i Vasa. Hallen kommer till Sampo-campusen på Smedsbyvägen. De nya lokalerna kommer att börja användas av utbildningarna inom husbyggnad, jordbyggnad, bilbranschen samt den nya utbildningen inom logistikbranschen. Målet är att den nya hallen ska vara användningsklar i november 2023.

Enhetsskolan i centrum 2026

I Vasa centrum förverkligas senast år 2026 en ny skolhelhet för klasserna 1–9 inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen.

Den nya centrumskolan utgörs av byggnaderna på adressen Handelsplanaden 22 och Rådhusgatan 33, varav byggnaden på Handelsplanaden 22 ska genomgå en grundlig renovering. Den nuvarande byggnaden på Rådhusgatan 33 rivs och ersätts med

nybyggnad. Inom den här helheten går elever i årskurserna 6–9 inom allmän undervisning, svenskspråkig språkbadsundervisning samt engelskspråkig undervisning.

Som del av enhetsskolan fungerar också Keskuskoulu, där eleverna i årskurserna 1–5 kommer att gå efter det att enhetsskolans verksamhet inleds. Skolverksamheten avslutas i den nuvarande byggnaden för Merenkurkun koulu.

Fem nya daghem

Man tog i bruk ett nytt daghem i Västerängen i januari. Det tvåspråkiga service-sedeldaghemmet har totalt fem barngrupper.

Byggandet av det nya daghemmet i Orrnäs inleddes senaste höst och det tas i bruk i början av år 2024. Det finskspråkiga daghemmet kommer sammanlagt att ha åtta barngrupper. Daghemmet uppförs i korsningen av Orrnäsgratan och Svängatan, på en tomt bredvid det nuvarande daghemmet.

Även Merikart får ett nytt daghem. Som bäst pågår projektplaneringsskedet, där byggandet av det nya daghemmet invid skolan presenteras. Målet är att daghemmet ska tas i bruk år 2025.

I Brändö inrättas ett nytt tvåspråkigt daghem med sju grupper i lokalen där Palosaaren koulu tidigare låg. Planeringsarbetet inleds i år och byggandet sker under åren 2024–2025. Målet är att byggnaden ska stå färdig som daghem år 2026.

På kasernområdet i centrum ska manskapshuset 13 och 14 ändras om till daghemslokaler. Projektplaneringen för daghemmen på kasernområdet inleddes i slutet av år 2022 och byggandet förläggs till åren 2024–2025.

Variskan yhtenäiskoulu fick nya fina lokaler

✎ Susanna Saari

ENHETSSKOLAN VARISKAN YHTENÄISKOULU inledde sin verksamhet i augusti 2022, då en tillbyggnad för årskurserna 1–6 färdigställdes i anslutning till den tidigare skolan Variskan koulu. Årskurserna 1–6 och 7–9 finns nu i samma byggnad.

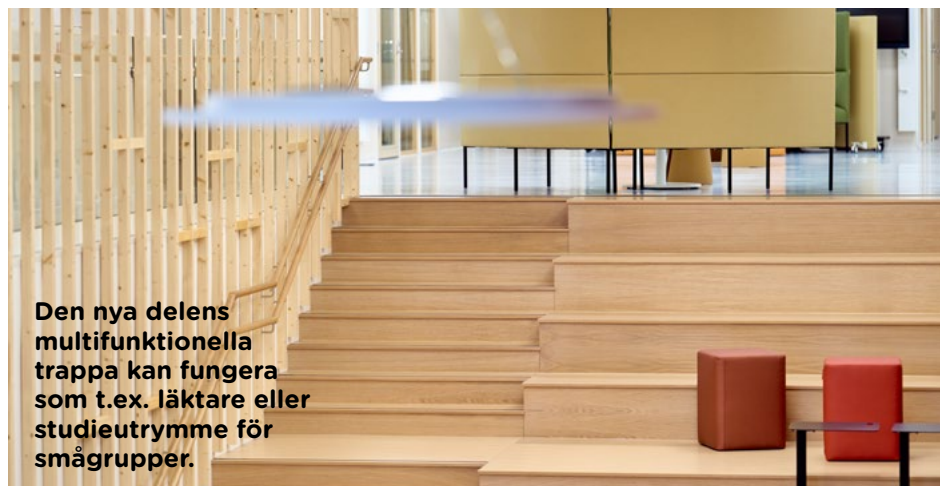
Den nya enhetsskolan har sammanlagt 572 elever. Den tillbyggnad som blev färdig sommaren 2022 är ansluten med en övergångsdel direkt till den äldre skolbyggnaden som färdigställdes år 1990.

Årskurserna 1–6 finns i den nya flygeln och årskurserna 7–9 i den äldre delen. Personalens och elevvårdens lokaler finns i övergångsdel. Ett av undervisningsrummen för årskurserna 7–9 finns på den nya sidan, och även den nya gymnastiksalen kan vid behov användas av årskurserna 7–9. I matsalen äter de äldre och yngre eleverna tillsammans.

Gårdsområdena har delats in så att årskurserna 1–6 har en egen in- och utgång samt gårdsplan på tillbyggnadens sida.

I de nya lokalerna för årskurserna 1–6 finns det gott om mångformiga lärmiljöer. Varje klass har också interaktiva skrivtavlor.

Den nya gymnastiksalen används också på kvällarna, så vid Variska finns det nu två gymnastiksalor som exempelvis idrottsföreningar kan boka.

Den nya delens multifunktionella trappa kan fungera som t.ex. läktare eller studieutrymme för smågrupper.

Den äldre skolbyggnaden syns genom den nya delens fönster. Byggnaderna är genom övergångsdelens direkt anslutna med varandra.